

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 27.5.2015
COM(2015) 237 final

2015/0122 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

**o spremembi Izvedbenega sklepa 2013/463/EU o odobritvi programa
makroekonomskega prilagajanja za Ciper**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Ciper je 25. junija 2012 zaprosil za finančno pomoč iz Evropskega mehanizma za stabilnost (EMS). Svet je 25. aprila 2013 odločil (Sklep Sveta 2013/236/EU), da mora Ciper dosledno izvesti program makroekonomskega prilagajanja, v katerem so obravnavana specifična tveganja, ki jih predstavlja Ciper za finančno stabilnost euroobmočja, pri čemer je cilj programa hitra ponovna vzpostavitev trdnega in vzdržnega gospodarskega in finančnega stanja na Cipru. Po začetku veljavnosti Uredbe (EU) št. 472/2013 je bil Sklep Sveta 2013/236/EU nadomeščen z Izvedbenim sklepom 2013/463/EU.

Svet guvernerjev EMS je 24. aprila 2013 odločil, da Cipru načeloma odobri pomoč za stabilnost, pri čemer je odobril Memorandum o soglasju o posebnem gospodarskopoličnem pogojevanju (v nadaljnjem besedilu: memorandum o soglasju) ter njegov podpis s strani Komisije v imenu EMS. Upravni odbor EMS je 8. maja 2013 odobril sporazum o finančni pomoči. Triletni program zajema obdobje od sredine leta 2013 do 31. marca 2016.

Cilji programa makroekonomskega prilagajanja so povrnitev zaupanja finančnih trgov, ponovna vzpostavitev ustreznega makroekonomskega ravnovesja in omogočanje ponovne vzpostavitve trajnostne gospodarske rasti. Za doseganje teh ciljev program temelji na treh stebrih. Prvi steber je strategija za finančni sektor, ki temelji na prestrukturiranju in zmanjšanju finančnih institucij ter okrepitvi nadzora nad njimi, pri čemer si je treba prizadevati za reševanje kapitalskega in likvidnostnega primanjkljaja. Drugi steber je ambiciozna strategija za fiskalno konsolidacijo, ki temelji na prizadevanjih za konsolidacijo, ki so se začela leta 2012, zlasti na ukrepih za zmanjšanje primarnih tekočih izdatkov, okrepitev javnofinančnih prihodkov, izboljšanje delovanja javnega sektorja in ohranjanje fiskalne konsolidacije v srednjeročnem obdobju. Njen cilj je srednjeročno zmanjšati čezmerni javnofinančni primanjkljaj in znatno zmanjšati delež bruto javnega dolga v BDP. Organi so zavezani, da bodo do leta 2016 zmanjšali primanjkljaj pod 3 % BDP. Še naprej je treba ustrezno izvajati strukturne in druge sklade EU ter pobude politike EU, namenjene ustvarjanju delovnih mest in krepitvi rasti. To bo prispevalo k dolgoročni rasti Cipra. Tretji steber vključuje ambiciozen program strukturnih reform, ki podpira konkurenčnost ter trajnostno in uravnoteženo rast v skladu s priporočili za posamezno državo, ki so bila naslovljena na Ciper leta 2012, in omogoča odpravo makroekonomskih neravnovesij. Ob upoštevanju Priporočila Sveta z dne 22. aprila 2013 o vzpostavitvi jamstva za mlade¹ bi bilo treba povečati možnosti za mlade in njihovo zaposljivost.

V skladu s členom 1(2) Izvedbenega sklepa 2013/463/EU je Komisija v povezavi z ECB in po potrebi z MDS izvedla šesti pregled napredka pri izvajanju dogovorjenih ukrepov, pa tudi njihove učinkovitosti ter ekonomskega in socialnega vpliva. Posledično je bil na ravni služb dosežen dogovor o posodobljenem memorandumu o soglasju na področjih reforme finančnega sektorja, fiskalne politike in strukturnih reform. Kar zadeva finančni sektor, so se organi po popolni liberalizaciji zunanjih omejevalnih ukrepov 6. aprila 2015 zavezali, da se bo še naprej natančno spremljala likvidnost bančnega sektorja. Poleg navedenega revidirani memorandum o soglasju zahteva dodatne ukrepe za zmanjšanje zadolženosti podjetij in gospodinjstev ter dodatno okrepitev okvira za dolgoročno trajnostno prestrukturiranje dolga zasebnega sektorja, vključno s cilji za prestrukturiranje slabih posojil in študijo o preračunljivem odstopu od posojila (angl. strategic default). Poleg tega se zahtevajo ukrepi za reformo pokojninskega in zavarovalniškega nadzora. Kar zadeva novi okvir za uresničitev hipoteke in insolventnost, revidirani memorandum o soglasju zahteva, da organi nenehno spremljajo izvajanje in učinkovitost okvira, zagotovijo, da je skladen z njegovimi cilji in

¹ UL C 120, 26.4.2013, str. 1.

načeli, ter da sprejmejo spremembe, če so te potrebne. Vsebuje tudi dva predhodna ukrepa, in sicer predložitev zakonodajnega predloga, ki omogoča prodajo posojil, in zakonodajnega predloga, ki je namenjen zagotavljanju, da se izdane listine o lastništvu brez odlašanja prenesejo na kupce nepremičnin ter da hkrati ščitijo pred zlorabo.

Kar zadeva fiskalno politiko, bi bilo treba za upoštevanje fiskalnih rezultatov prve četrtine leta 2015 ciljni primarni saldo za leto 2015 popraviti navzgor na presežek v višini vsaj 264 milijonov EUR (1,5 % BDP), prav tako pa bi bilo treba prilagoditi ciljni primarni presežek za obdobje 2016–2018, tudi zato, da ostane skladen z načrtom prilagoditve, ki je določen v Paktu za stabilnost in rast. Na področju fiskalno-strukturnih in strukturnih reform revidirani memorandum o soglasju zdaj predvideva izvajanje nacionalnega zdravstvenega sistema (NHS) do leta 2017. Na področju upravljanja davkov in izpolnjevanja davčnih obveznosti memorandum o soglasju predvideva vzpostavitev nove integrirane davčne agencije z uveljavitvijo enotnega postopka registracije in odobritvijo novega zakona o davčnem postopku. Kar zadeva reformo javne uprave, revidirani memorandum o soglasju po horizontalnem pregledu določa, da se leta 2015 sprejme reformni načrt, ki obravnava mehanizem določanja plač, uvaja nov sistem ocenjevanja in napredovanja ter krepi mobilnost osebja. Kar zadeva reformo sistema socialnega varstva, revidirani memorandum o soglasju določa predstavitev enotnega pogleda na pravice, na podlagi katerega bo nadzorna enota dokončala ocenjevalno poročilo o reformi sistema socialnega varstva. Poleg tega od ciprskih organov zahteva, da predložijo predloge za utrditev invalidnine in ugodnosti za študente. Kar zadeva zakonsko ureditev stanovanjskega trga, so vključene dodatne zahteve za pospešitev izdajanja listin o lastništvu. Na področju turizma bo pripravljena študija kot prispevek k nacionalni turistični strategiji v okviru Akcijskega načrta za rast. Na področju energetike bodo organi izbrali najprimernejšo možnost regulativnega režima ter ureditve trga za plin in električno energijo v skladu z razvojem v zvezi z razcepom ciprskega organa za električno energijo (EAC).

Predlagani sklep bo zagotovil popolno skladnost med okvirom večstranskega nadzora na ravni Evropske unije, določenega s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU), in političnim pogojevanjem, na katerem temelji program ekonomskega prilagajanja. Skladnost glede obveznosti poročanja in spremljanja določa zlasti člen 10 Uredbe (EU) št. 472/2013.

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa 2013/463/EU o odobritvi programa makroekonomskega prilagajanja za Ciper

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo², zlasti člena 7(2) in (5) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 472/2013 se uporablja za države članice, ki so na dan začetka njene veljavnosti že prejemale finančno pomoč, vključno s pomočjo iz Evropskega mehanizma za stabilnost (EMS).
- (2) Uredba (EU) št. 472/2013 določa pravila za odobritev programa makroekonomskega prilagajanja za države članice, ki prejemajo finančno pomoč, ta pravila pa morajo biti v skladu z določbami Pogodbe o ustanovitvi EMS.
- (3) Svet je 25. aprila 2013 glede prošnje Cipra za finančno pomoč iz EMS z dne 25. junija 2012 s Sklepom 2013/236/EU³ odločil, da mora Ciper dosledno izvajati program makroekonomskega prilagajanja.
- (4) Svet guvernerjev EMS je 24. aprila 2013 odločil, da Cipru načeloma odobri pomoč za stabilnost, pri čemer je odobril Memorandum o soglasju o posebnem gospodarskopoličnem pogojevanju (v nadaljnjem besedilu: memorandum o soglasju) ter njegov podpis s strani Komisije v imenu EMS.
- (5) Zaradi začetka veljavnosti Uredbe (EU) št. 472/2013 je bil program makroekonomskega prilagajanja sprejet v obliki izvedbenega sklepa Sveta⁴. Program je bil zaradi pravne jasnosti in pravne varnosti ponovno sprejet na podlagi člena 7(2) Uredbe (EU) št. 472/2013. Vsebina programa je ostala enaka tisti, ki je bila odobrena s Sklepom Sveta 2013/236/EU, vendar je vključevala tudi rezultate pregleda, opravljenega v skladu s členom 1(2) Sklepa 2013/236/EU. Hkrati je bil Sklep Sveta 2013/236/EU razveljavljen.

² UL L 140, 27.5.2013, str. 1.

³ Sklep Sveta 2013/236/EU z dne 25. aprila 2013 naslovljen na Ciper o posebnih ukrepih za ponovno vzpostavitev finančne stabilnosti in trajnostne rasti (UL L 141, 28.5.2013, str. 32).

⁴ Izvedbeni sklep Sveta 2013/463/EU z dne 13. septembra 2013 o odobritvi programa makroekonomskega prilagajanja za Ciper in razveljavitvi Sklepa 2013/236/EU (UL L 250, 20.9.2013, str. 40).

- (6) Izvedbeni sklep Sveta 2013/463/EU je bil že spremenjen s Sklepom 2014/169/EU in Sklepom 2014/919/EU. Glede na najnovejši razvoj bi ga bilo treba ponovno spremeniti.
- (7) V skladu s členom 1(2) Izvedbenega sklepa Sveta 2013/463/EU je Komisija v povezavi z ECB in MDS izvedla šesti pregled napredka pri izvajanju dogovorjenih ukrepov, pa tudi njihove učinkovitosti ter ekonomskega in socialnega vpliva. Na podlagi tega pregleda bi bilo treba izvesti spremembe na področjih reforme finančnega sektorja, fiskalne politike in strukturnih reform, ki odražajo ukrepe, ki so jih ciprski organi sprejeli v prvem četrtletju 2015, zlasti v zvezi z: (i) nadaljnjim natančnim spremljanjem likvidnosti bančnega sektorja; (ii) poenostavitvijo ureditve in nadzorovanja zavarovalnic in pokojninskih skladov; (iii) dodatnimi ukrepi za krepitev bančnega upravljanja slabih posojil in zagotavljanjem dolgoročnih trajnostnih rešitev prestrukturiranja, vključno s cilji za prestrukturiranje slabih posojil in študijo o preračunljivem odstopu od posojila (angl. strategic default); (iv) predložitvijo zakonodajnega predloga, ki omogoča prodajo posojil; (v) predstavitev zakonodajnega predloga, ki je namenjen zagotavljanju, da se izdane listine o lastništvu brez odlašanja prenesejo ter da hkrati ščitijo pred zlorabo; (vi) nenehnim spremljanjem izvajanja in učinkovitosti okvira za uresničitev hipoteke in insolventnosti za zagotovitev, da je okvir skladen s svojimi cilji in načeli, (vii) upoštevanjem fiskalnih rezultatov prve četrtine 2015, za kar bi bilo treba ciljni primarni saldo za leto 2015 popraviti na presežek v višini vsaj 264 milijonov EUR (1,5 % BDP), prav tako pa bi bilo treba dodatno prilagoditi ciljni primarni presežek za obdobje 2016–2018, tudi zato, da ostane skladen z načrtom prilagoditve, ki je določen v Paktu za stabilnost in rast; (viii) celovitim izvajanjem nacionalnega zdravstvenega sistema (NHS) do leta 2017; (ix) vzpostavitev nove integrirane davčne agencije z uveljavitvijo enotnega postopka registracije in odobritvijo novega zakona o davčnem postopku; (x) sprejetjem reformnega načrta javne uprave, ki bo privedel do izboljšanja mehanizma določanja plač, uvedbe novega sistema ocenjevanja in napredovanja ter okrepitve mobilnosti osebja; (xi) utrditvijo invalidnin in ugodnosti za študente; (xii) vključitev dodatnih zahtev za pospešitev izdajanja listin o lastništvu v zakonsko ureditev stanovanjskega trga; (xiii) pripravo študije kot prispevka k nacionalni turistični strategiji v okviru Akcijskega načrta za rast; ter (xiv) izbiro regulativnega režima in ureditve trga za plin in električno energijo ter nadaljnjim napredkom v zvezi z razcepom ciprskega organa za električno energijo (EAC).
- (8) Komisija bi morala med celotnim postopkom izvajanja ciprskega celovitega svežnja politik zagotavljati dodatne nasvete glede politik ter tehnično pomoč na specifičnih področjih. Država članica, ki se pri izvajanju programa makroekonomskega prilagajanja srečuje z nezadostnimi upravnimi zmogljivostmi, lahko zaprosi Komisijo za tehnično pomoč, slednja pa lahko v ta namen sestavi skupine strokovnjakov.
- (9) Ciprski organi bi morali v skladu z obstoječimi nacionalnimi predpisi in praksami v pripravo, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje programa makroekonomskega prilagajanja vključiti socialne partnerje in organizacije civilne družbe –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Člen 2 Izvedbenega sklepa 2013/463/EU se spremeni:

(1) Odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Za ponovno vzpostavitev solidnosti finančnega sektorja Ciper nadaljuje izvajanje prestrukturiranja bančnega sektorja in sektorja združenih kreditnih institucij, nadaljuje krepitev nadzora in urejanja, vključno z upoštevanjem vloge EMN, ter izvede reformo okvira prestrukturiranja dolga, pri čemer hkrati zagotavlja finančno stabilnost.

V okviru programa so določeni naslednji ukrepi in rezultati:

- (a) zagotovitev natančnega spremljanja likvidnosti bančnega sektorja le tako dolgo, kot je to nujno za obvladovanje resnih tveganj za stabilnost finančnega sistema. V načrtih glede financiranja in kapitala domačih bank, ki so odvisne od financiranja centralne banke ali prejemanja državne pomoči, je treba realno upoštevati pričakovano zmanjšanje finančnega vzvoda v bančnem sektorju, njihov cilj pa mora biti zmanjšati odvisnost od najemanja posojil pri centralni banki ter hkrati preprečiti hitro prodajo premoženja in kreditni krč;
- (b) prilagoditev minimalnih kapitalskih zahtev ob upoštevanju parametrov ocene bilance stanja in celovite ocene;
- (c) kadar drugi ukrepi ne zadoščajo, lahko banke, ki jim primanjkuje kapitala, v skladu s postopki državne pomoči prosijo za pomoč države za dokapitalizacijo. Banke z načrti prestrukturiranja poročajo o napredku pri izvajanju teh načrtov;
- (d) zagotovitev polnega delovanja evidence posojil;
- (e) ob upoštevanju prehoda na EMN, zagotovitev celovitega izvajanja regulativnega okvira v zvezi z odobritvijo kreditov ter oslabitvijo in zagotavljanjem sredstev;
- (f) zagotovitev, da bodo banke redno poročale organom in trgom o napredku pri prestrukturiranju svojega poslovanja;
- (g) zagotovitev revizije direktive o upravljanju, v kateri bo med drugim določena interakcija med oddelki bank za notranjo revizijo in nadzorniki bank;
- (h) krepitev upravljanja bank, vključno s prepovedjo dajanja posojil neodvisnim članom odbora ali z njimi povezanim osebam;
- (i) zagotovitev potrebnega osebja in izvedba sprememb zaradi nove odgovornosti Centralne banke Cipra (v nadaljnjem besedilu: CBC), zlasti naloge reševanja in nadzorne naloge ter prenos enotnega pravilnika v nacionalno pravo, vključno z Direktivo 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*) ter Direktivo 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta (**);
- (j) poenostavitev ureditve in nadzorovanja zavarovalnic ter pokojninskih skladov;
- (k) okrepitev upravljanja slabih posojil ob upoštevanju razvoja in časovnih okvirov EMN. To vključuje zlasti: spremljanje in objavljanje ciljev prestrukturiranja, ki jih je določila CBC; ukrepe za zagotovitev, da posojilodajalci dobijo zadostne finančne podatke o finančnem položaju posojilojemalcev ter da lahko zahtevajo, pridobijo in uveljavijo zaseg finančnih sredstev in prihodkov posojilojemalcev, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti; ukrepe, s katerimi se posojilodajalcem omogoči in olajša prenos

obstoječih posojil, skupaj z vsemi jamstvi in instrumenti zavarovanja, na tretje osebe, ne da bi morali pred tem pridobiti soglasje posojilojemalca;

(l) zakonodaja, ki zagotavlja hiter prenos izdanih listin o lastništvu na kupce nepremičnin ob hkratni zaščiti pred zlorabo;

(m) omilitev omejitev glede zasega premoženja, zlasti z zagotavljanjem nemotene in učinkovitega delovanja revidiranega okvira glede uresničitve hipoteke; to mora spremljati izvajanje in dopolnitev celovite reforme postopkov v primeru insolventnosti pravnih in fizičnih oseb, vključno s potrebnimi dodatnimi upravnimi akti in predpisi. Izvajanje in učinkovitost novega okvira za insolventnost se stalno spremljata, da se zagotovi, da je okvir skladen s svojimi cilji in načeli, po potrebi pa se predlagajo spremembe. Poleg tega se bo v začetku leta 2016 izvedel celovit pregled pravnega okvira za prestrukturiranje dolga zasebnega sektorja, pri čemer se bo pripravil akcijski načrt sprememb okvira za odpravo morebitnih pomanjkljivosti. Oblikujejo se priporočila v zvezi z Zakonikom o civilnem postopku in Sodnim redom, da se zagotovi nemoteno in učinkovito delovanje revidiranega zakona o uresničitvi hipoteke ter novih okvirov glede insolventnosti, tudi s ciljem izboljšati hitrost sodnih obravnav in zmanjšati sodne zaostanke;

(n) dokončanje harmonizacije regulacije in nadziranja zadružnih kreditnih institucij z regulacijo in nadziranjem poslovnih bank;

(o) zagotovitev, da skupina zadrug skrbi za pravočasno in popolno izvedbo dogovorjenega načrta za prestrukturiranje ter sprejme dodatne ukrepe za povečanje svoje operativne zmogljivosti, zlasti na področjih upravljanja zaostalih plačil, informacijskega sistema za upravljanje, vodenja in zmogljivosti upravljanja;

(p) nadaljnja krepitev okvira za boj proti pranju denarja in izvajanje akcijskega načrta za zagotavljanje uporabe izboljšanih praks v zvezi s skrbnim preverjanjem strank in preglednostjo subjektov v skladu z najboljšimi praksami.

(*) Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

(**) Direktiva 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o sistemih jamstva za vloge (UL L 173, 12.6.2014, str. 149).“;

(2) vstavi se odstavek:

„7b. V zvezi s fiskalno politiko v obdobju 2017–2018 si ciprski organi prizadevajo za saldo sektorja država, ki bi zagotovil vzdržnost dolga in bi bil usklajen z načrtom prilagoditve, ki je določen v Paktu za stabilnost in rast.“;

(3) v odstavku 8 se točka (h) nadomesti z naslednjim:

„(h) reforma javne uprave za izboljšanje njenega delovanja in učinkovitosti, zlasti s pregledom velikosti in funkcionalne organizacije javnih storitev, izboljšanjem mehanizma določanja plač, uvedbo novega sistema ocenjevanja in napredovanja ter okrepitvijo mobilnosti osebja, da se zagotovita učinkovita poraba javnofinančnih virov in izvajanje kakovostnih storitev za državljane;“;

(4) odstavka 12 in 13 se nadomestita z naslednjim:

„12. Ciper zagotovi zmanjšanje zaostanka v zvezi z izdajanjem listin o lastništvu in poenostavi postopke, da se omogoči hitro in učinkovito izdajanje novih gradbenih dovoljenj in listin o lastništvu.

13. Ciper v okviru Akcijskega načrta za rast sprejme spodbude za povečanje konkurenčnosti v sektorju turizma, zlasti z izvajanjem akcijskega načrta turističnega sektorja, opredelitvijo ovir za konkurenco v turističnem sektorju, sprejetjem nove nacionalne strategije za turizem in z izvajanjem letalsko-politične strategije ob upoštevanju zunanje letalske politike EU in sporazumov EU o letalskem prometu, pri čemer se hkrati zagotovijo ustrezne povezave v letalskem prometu.“;

(5) odstavek 16 se nadomesti z naslednjim:

„16. Ciper pri izvajanju Akcijskega načrta za rast ustrezno upošteva reformi javne uprave in upravljanja javnih financ, ki se izvajata, ter druge zaveze v ciprskem programu makroekonomskega prilagajanja in zadevne pobude EU, ob upoštevanju partnerskega sporazuma za izvajanje evropskih strukturnih in investicijskih skladov. Akcijski načrt za rast bo usklajeval in izvajal en sam organ.“

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Ciper.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik
[...]*